

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความต้องการข่าวสารเพื่อปรับปรุงวิถีชีวิตของชุมชนมุฮเซอแดง : กรณี
ศึกษานานปางตอง ตำบลนาปูป้อม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ชื่อผู้เขียน นางสาวพัชรินทร์ ประสนธิ์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์ ดร. นรินทร์ชัย พัฒนพงศา	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กฐิน ศรีมงคล	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุะฎี ณ ลำปาง	กรรมการ
อาจารย์ ดร. วรทัศน์ อินทร์คัมพร	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาชนบทธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของชุมชนมุฮเซอแดง สภาพทั่วไปของการได้รับข่าวสารจากหน่วยงาน ตลอดจนศึกษาถึงความต้องการด้านรูปแบบ และประเภทของข่าวสาร เพื่อนำมาปรับปรุงวิถีชีวิตของชุมชนมุฮเซอแดง

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเข้าไปอยู่ในชุมชนเป็นระยะเวลา 2 เดือนทำการเก็บข้อมูล ทั้งข้อมูลในเชิงคุณภาพ คือการสัมภาษณ์จากแหล่งข้อมูลหรือบุคคลที่เป็นผู้รู้เรื่องนั้นๆ ดี (Key Informant Interview) เช่น ผู้นำหมู่บ้าน ผู้อาวุโสในหมู่บ้าน และการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม (Participant Observation) และข้อมูลในเชิงปริมาณโดยวิธีการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม กับจำนวนประชากรที่ศึกษาจำนวน 84 ราย

ผลการศึกษา พบว่า ประชากรที่ศึกษามีอายุเฉลี่ย 25.6 ปี ส่วนใหญ่ (มากกว่า 2 ใน 3) ไม่ได้รับการศึกษา มีระดับการพูดภาษาไทยได้ปานกลาง และส่วนใหญ่นี้มีระดับการอ่านภาษาไทยไม่ได้

ประชากรที่ศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 39.3) ได้รับข้อมูลข่าวสารจากผู้ใหญ่บ้าน รองลงมา (ร้อยละ 32.1 และ 26.2) จากเจ้าหน้าที่โครงการพัฒนาที่สูงไทย-เยอรมัน และเจ้าหน้าที่กรมอนามัย ตามลำดับ สำหรับการประเมินระดับความเข้าใจในข่าวสารจากทั้งสามแหล่งข้างต้น

โดยเกษตรกร พบว่า ร้อยละ 76.97 เข้าใจในข่าวสารจากผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 56.12 เข้าใจในข่าวสารจาก เจ้าหน้าที่โครงการพัฒนาที่สูงไทย-เยอรมัน ขณะที่ร้อยละ 62.57 เข้าใจการให้ข่าวสารจากเจ้าหน้าที่กรมอนามัย

ประชากรที่ศึกษาให้ความน่าเชื่อถือกับข่าวสารจากผู้ใหญ่บ้าน และกรมประมงสงเคราะห์มาก (ค่าน้ำหนักเฉลี่ย 2.48 และ 2.41 ตามลำดับ) มีความต้องการข่าวสารด้านการปลูกมะม่วง และการเลี้ยงโค เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 36.9 และ 32.1 ตามลำดับ) ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.4) มีความต้องการข่าวสารในรูปแบบการฝึกอบรม และเจ้าหน้าที่มาบรรยายที่หมู่บ้าน

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการข่าวสารเพื่อปรับปรุงวิถีชีวิตของชุมชน คือ อายุ ระดับฐานะ ระดับการพูดภาษาไทย ระดับการอ่านภาษาไทย การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ การได้ฟังวิทยุ และการเดินทางเข้าไปในเมือง ส่วนตัวแปรที่ไม่พบความสัมพันธ์คือ การได้รับเอกสารสิ่งพิมพ์ ส่วนการทดสอบความสัมพันธ์กับการให้น้ำหนักความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวสารนั้น พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์คือ อายุ ระดับฐานะและระดับการอ่านภาษาไทย ส่วนระดับการพูดภาษาไทยนั้นไม่พบความสัมพันธ์

ผลการศึกษาเปรียบเทียบความต้องการข่าวสารเพื่อปรับปรุงวิถีชีวิตของชุมชน ระหว่างเพศชายและเพศหญิง พบว่า เพศชายมีระดับความต้องการข่าวสารด้านการเลี้ยงสุกร การปลูกถั่วเหลืองและการรักษาสุขภาพมากกว่าเพศหญิง และการศึกษาเปรียบเทียบการให้น้ำหนักความน่าเชื่อถือระหว่างเพศชายกับเพศหญิง พบว่าเพศชายมีการให้น้ำหนักความน่าเชื่อถือกับแหล่งข่าวสารจากโครงการพัฒนาที่สูงไทย-เยอรมัน กรมประมงสงเคราะห์และกรมอนามัยมากกว่าเพศหญิง

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยครั้งนี้คือ ควรมีการให้ข่าวสารในกลุ่มเพศหญิงและเยาวชนให้มากขึ้น สำหรับเยาวชนควรวางแผนในการให้ข่าวสารส่งเสริมด้านการสร้างอาชีพให้ในกลุ่มนี้ตามความต้องการและความเหมาะสมกับพื้นที่เป็นสิ่งจำเป็น ควรมีการเน้นให้ข่าวสารที่บุคคลเป้าหมายเกิดความเข้าใจ และสามารถปฏิบัตินำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ง่ายและควรตระหนักถึงสภาพของพื้นที่ และประชากรในพื้นที่ด้วย

Thesis Title	Information Needs to Improve the Standard of Living of Red Lahu Community : A Case Study of Ban Pangtong, Napoopom Sub-district, Pangmapha District, Mae Hong Son Province.		
Author	Ms. Patcharin Prason		
M.S. (Agriculture)	Agricultural Extension		
Examining Committee :			
	Assoc. Prof. Dr. Narinchai	Patanapongsa	Chairman
	Asst. Prof. Katin	Srimongkol	Member
	Asst. Prof. Dusdee	Nalampang	Member
	Lect. Dr. Wallratat	Intaruccomporn	Member

Abstract

The objectives of this research were (1) to study the customs, traditions and culture of Red Lahu, (2) the general background of information's receives from other agencies (3) agencies' s credit and (4) types of information and information needs to improve the standard of living of Red Lahu community.

The researcher stayed in the village for 2 months to collected data. The data were devided into 2 groups (1) qualitative data were Key Informant Interview such as : the head of village and the elder people in the village and participant observation and (2) quantitative data by the use of interview forms with the samples of 84 villagers. The result of this research can be concluded as follows :

The average age of the samples was 25.6 years , the majority of them were non education, their literacy were at the low level.

The villagers received information mostly (39.3%) from the village headman while 32.1% and 26.2% from Thai-German Highland Development Programme and public health workers. When the villagers expressed their understanding of what these three sources gave information it was found that level of understanding of information from the village headman was 76.97% , from Thai-German Highland Development Programme officers was 56.12% and from public health officers was 62.57%

They gave their credit about the sources of information, the head of village and Hilltribe Development and Welfare Center. The majority of them needed the informations about mango' s plant and cow' s domesticate (36.9% and 32.1%) and the types of information they need were training and lecture in the village (77.4%)

The Hypothesises testing of factors that found significantly correlate with information needs to improve the standard of living of community were as follows : age, wealth, literacy, contact with agency, listening to the radio and traveling to the city. The other test of factors significantly correlate with sources of information' s credit were as follows : age, wealth and literacy.

The results of comparing the information needs to improve the standard of living of community between male and female, found that male needed about swine's rearing, soybean's cultivating and health care of people more than female while comparing the sources of information's credit that different sex gave to these three sources, male gave their credit more for the information provided by Thai-German Highland Development Programme, Hilltribe Development and Welfare Center and public health officers than female.

The researcher suggested that information should also be given to female and the youth (not only to male). Especially for the youth they badly need information about career seeking for their future. The outsides should realize that villagers had difficult time to understand the messages delivered. And the most important of all advice should be practical enough to suit the villagers' situation.